

Subsidie voor bodemsanering bedrijfsterreinen

In 2006 is de nieuwe subsidieregeling ten behoeve van bodemsaneringen op bedrijfsterreinen in werking getreden. De regeling vloeit voort uit de in 2001 gemaakte afspraken tussen de overheid en het bedrijfsleven. De overheid heeft hierin aangegeven bereid te zijn om een deel van de kosten te dragen als er sprake is van een verplichte bodemsanering.

Inhoudsopgave

- Voor iedere ondernemer
- Horizon nieuwe wet
- Sanering verplicht
- Bevoegd gezag Wbb
- Overheid draagt bij
- Aanmelden voor 1 januari 2008

Voor iedere ondernemer

In de jaren '80 is het onderzoeken en saneren van mogelijke gevallen van bodemverontreiniging begonnen. Deze bodemsaneringsoperatie bleek veel omvangrijker dan aanvankelijk was gedacht.

Veel gevallen van bodemverontreiniging doen zich voor op bedrijfsterreinen. In het begin van de jaren '90 is het ministerie van VROM daarom, in overleg met MKB-Nederland en VNO-NCW, begonnen met een grootscheepse onderzoeks- en saneringsoperatie: 'Bodemsanering in gebruik zijnde bedrijfsterreinen' (BSB). Deze BSB-operatie richt zich op sectoren met productieprocessen waarin met risicovolle stoffen wordt gewerkt. Veel bedrijven hebben al vrijwillig meegedaan aan de onderzoeksfase, via de BSB-stichtingen. Uiteindelijk zullen alle bedrijven, die vanaf 1989 tot de risicosectoren behoorden, óf hun opvolgers op het bedrijfsterrein, onderzoek moeten doen.

Ook ondernemers die niet zelf met risicovolle stoffen hebben gewerkt (of hun opvolgers) kunnen met bodemverontreiniging te maken krijgen. Bijvoorbeeld wanneer u voor uw bedrijf grond hebt gekocht, die door een ander is verontreinigd. Dit kan blijken uit onderzoek bij de aankoop.

Is sanering nodig, dan moet duidelijk worden wie wat voor zijn rekening neemt. Tot voor kort was dit van tevoren niet altijd helder. Hierdoor konden partijen veel saneringen niet voortvarend genoeg aanpakken.

Met de op 1 januari 2006 in werking getreden nieuwe Wet Bodembescherming (Wbb) komt een einde aan deze situatie. Het nieuwe bodemsaneringsbeleid voor ondernemers richt zich op eigenaren en erfpachters van alle terreinen die in gebruik zijn bij bedrijven, of ze nu op industrieterreinen zijn gevestigd of midden in de stad.

Zie voor een schematisch overzicht van de onderzoeks- en saneringsfase bijlage A.

Horizon nieuwe wet

De Tweede Kamer en de regering hebben besloten dat de bodem van Nederland in 2030 schoon genoeg moet zijn voor het gebruiksdoel. Bovendien is afgesproken dat de bodem van locaties, waarvan de verontreiniging een onaanvaardbaar risico oplevert, in 2015 geen risico meer voor het huidige gebruik van die locaties met zich mee mag brengen.

Sinds 1 januari 1987 is iedereen verplicht om nieuwe bodemverontreiniging te voorkomen en deze volledig te verwijderen als er tóch verontreiniging ontstaat. De nieuwe Wet bodembescherming (Wbb) is bedoeld voor verontreinigingen die vóór 1987 zijn ontstaan.

Om in 2030 een schone bodem te hebben, moet duidelijk zijn wie verantwoordelijk is voor de sanering van een verontreinigd terrein. Voor terreinen die door bedrijven worden gebruikt, wordt dat de eigenaar. Als er sprake is van erfpacht, wordt dat de erfpachter. Zij hebben tenslotte ook belang bij een schone bodem.

Dat de eigenaar of erfpachter van een bedrijfsterrein verantwoordelijk wordt voor de sanering wil nog niet zeggen dat hij of zij ook de hele sanering moet betalen. De overheid is in beginsel bereid om hieraan bij te dragen. Hoeveel dat is, hangt af van het tijdstip waarop de verontreiniging werd veroorzaakt, de betrokkenheid van de eigenaar of erfpachter daarbij en het moment waarop het terrein is gekocht.

In juni 2001 heeft de overheid met MKB-Nederland en VNO-NCW een convenant ondertekend met afspraken over deze nieuwe 'bedrijvenregeling'.

Wat betekent dit voor u als ondernemer?

Het nieuwe beleid heeft voor veel bedrijven aanzienlijke voordelen. U weet van tevoren waar u aan toe bent als u wilt verbouwen of uw terrein wilt verkopen. Zo bent u in staat om zélf een noodzakelijke bodemsanering zo flexibel mogelijk in te passen in uw bedrijfsvoering. Vanzelfsprekend is het wel noodzakelijk dat dit gebeurt binnen de termijnen die gelden volgens de milieuhygiënische criteria.

In de praktijk wordt sinds 2003 al vooruit gelopen op het nieuwe beleid door middel van de zogenoemde 'interim-bedrijvenregeling'. Hierbij was subsidie beschikbaar op basis van een subsidieverordening van het bevoegd gezag. Hiervoor is nu de subsidie-regeling op basis van de nieuwe Wet bodembescherming in de plaats gekomen.

Sanering verplicht

Als het bevoegd gezag op basis van het nader onderzoek middels een beschikking heeft verklaard dat een verontreinigd bedrijfsterrein een onaanvaardbaar risico oplevert, bent u als eigenaar of erfpachter verplicht te saneren. Wannéér er moet worden gesaneerd, is afhankelijk van de hoogte en de aard van dit risico. Het bevoegd gezag voor bodemsanering (zie pagina 3) zal het uiterste tijdstip voor de sanering vaststellen aan de hand van de resultaten van de bodemonderzoeken.

Als het efficiënt is de sanering uit te voeren in combinatie met voor uw bedrijfsvoering relevante ontwikkelingen, kan eventueel worden afgeweken van het vastgestelde tijdstip. Dit kan echter alleen als de risico's van de verontreiniging alvast worden weggenomen op een in overleg met het bevoegd gezag vastgestelde wijze.

Als u verplicht bent te saneren naar aanleiding van voorgenomen (bouw)activiteiten op een gedeelte van uw bedrijfsterrein, komt u mogelijk ook in aanmerking voor een bijdrage van de overheid.

Sanering blijft verplicht na 2030, maar de mogelijkheid om in aanmerking te komen voor een bijdrage van de overheid loopt dan af.

Let op: wanneer de overheid heeft vastgesteld dat uw terrein moet worden gesaneerd, en u besluit het terrein vóór de sanering over te dragen, bent u niet van uw saneringsplicht af. Alleen als de nieuwe eigenaar of erfpachter de betaling van de saneringskosten voldoende zeker stelt aan het bevoegd gezag, geldt de saneringsplicht vanaf dat moment alleen voor hem.

Bevoegd gezag Wbb

Het bevoegd gezag voor de Wet bodembescherming is uw provincie. Uitzondering hierop is een aantal grote steden. Is uw bedrijf gevestigd in één van deze steden, dan is de gemeente het bevoegd gezag. Dit geldt voor de gemeenten die op pagina 3 worden genoemd.

Overheid draagt bij

De overheid is bereid om een deel van de kosten van bodemsanering te dragen. 'Samenloopkosten', zoals bouw- en sloopkosten, vallen niet onder de bodemsaneringskosten.

Voor de bijdrage van de overheid geldt een aantal voorwaarden:

- Het gaat om een ernstige bodemverontreiniging, die volgens het bevoegd gezag een onaanvaardbaar risico oplevert. Ofwel de noodzaak tot sanering is ontstaan door voorgenomen activiteiten, zoals bouwen, op het bedrijfsterrein.
- De verontreiniging is geheel of gedeeltelijk veroorzaakt vóór 1 januari 1975. Dit wordt vastgesteld aan de hand van een protocol voor ouderdomsbepaling van de bodemverontreiniging.
- Het terrein was al vóór 1 januari 1995 in eigendom of erfpacht van de huidige eigenaar of erfpachter.
- De eigenaar of erfpachter meldt het verontreinigde terrein vóór 1 januari 2008 aan bij het bevoegd gezag.
- De eigenaar of erfpachter saneert goed en op tijd.
- De sanering van de verontreiniging is nog niet aangevangen.
- Het terrein is en blijft bedrijfsterrein.
- Er is geen andere overheidsbijdrage voor de bodemsaneringskosten.

De hoogte van de bijdrage is afhankelijk van uw betrokkenheid bij de oorzaak van de verontreiniging en/of van het moment waarop u het verontreinigde terrein verwierf. Voor het midden- en kleinbedrijf gelden hogere bijdragepercentages. De bijdrage is in principe overdraagbaar op een nieuwe eigenaar of erfpachter. Hiermee neemt de overheid een mogelijke belemmering weg voor overdracht van terreinen.

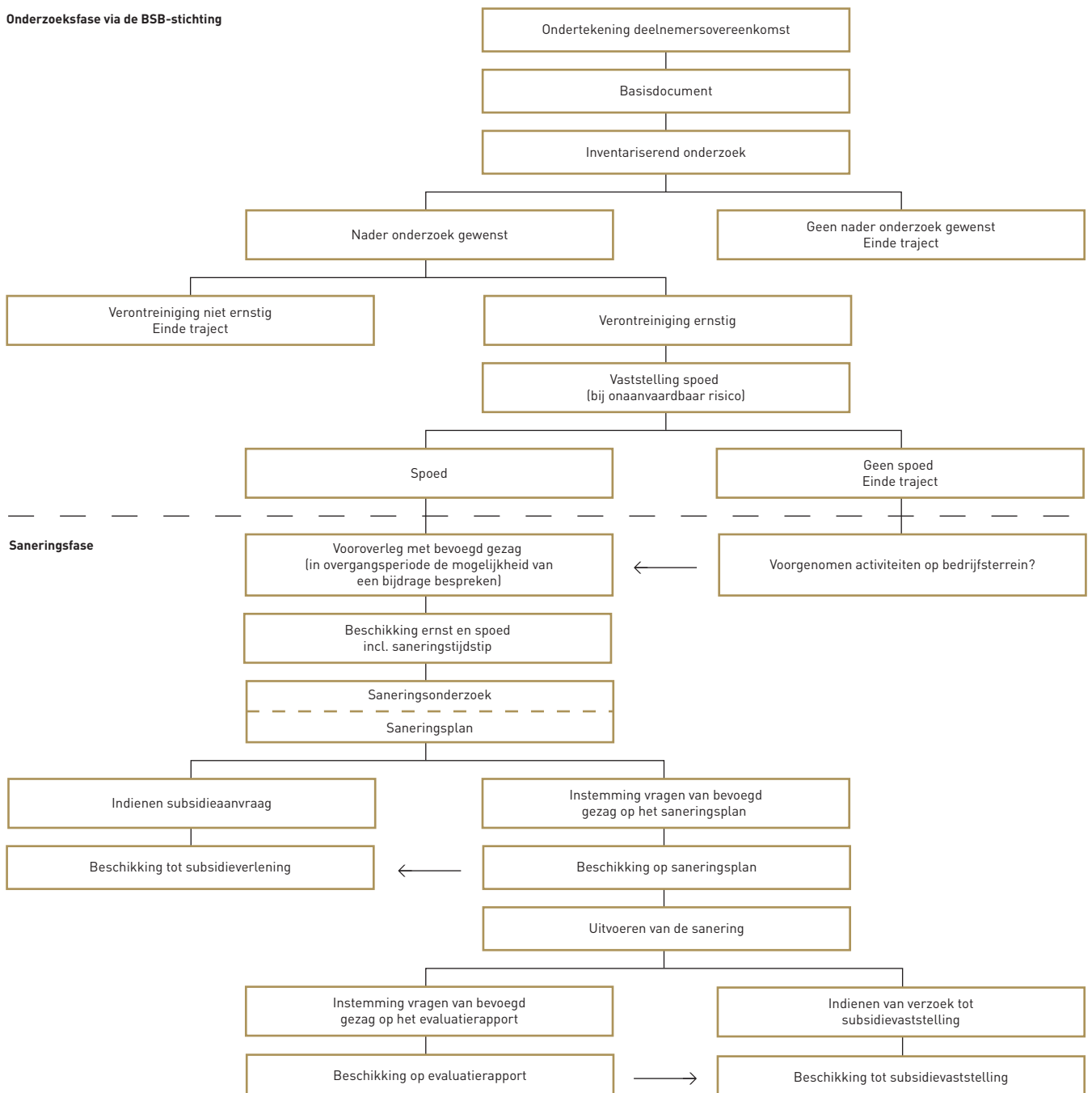
In het stappenschema in bijlage B kunt u zien tot welke bijdragepercentages dit in concrete gevallen leidt.

Let op: de bijdrage wordt slechts één keer per (deel van een) geval van verontreiniging per onderneming gegeven.

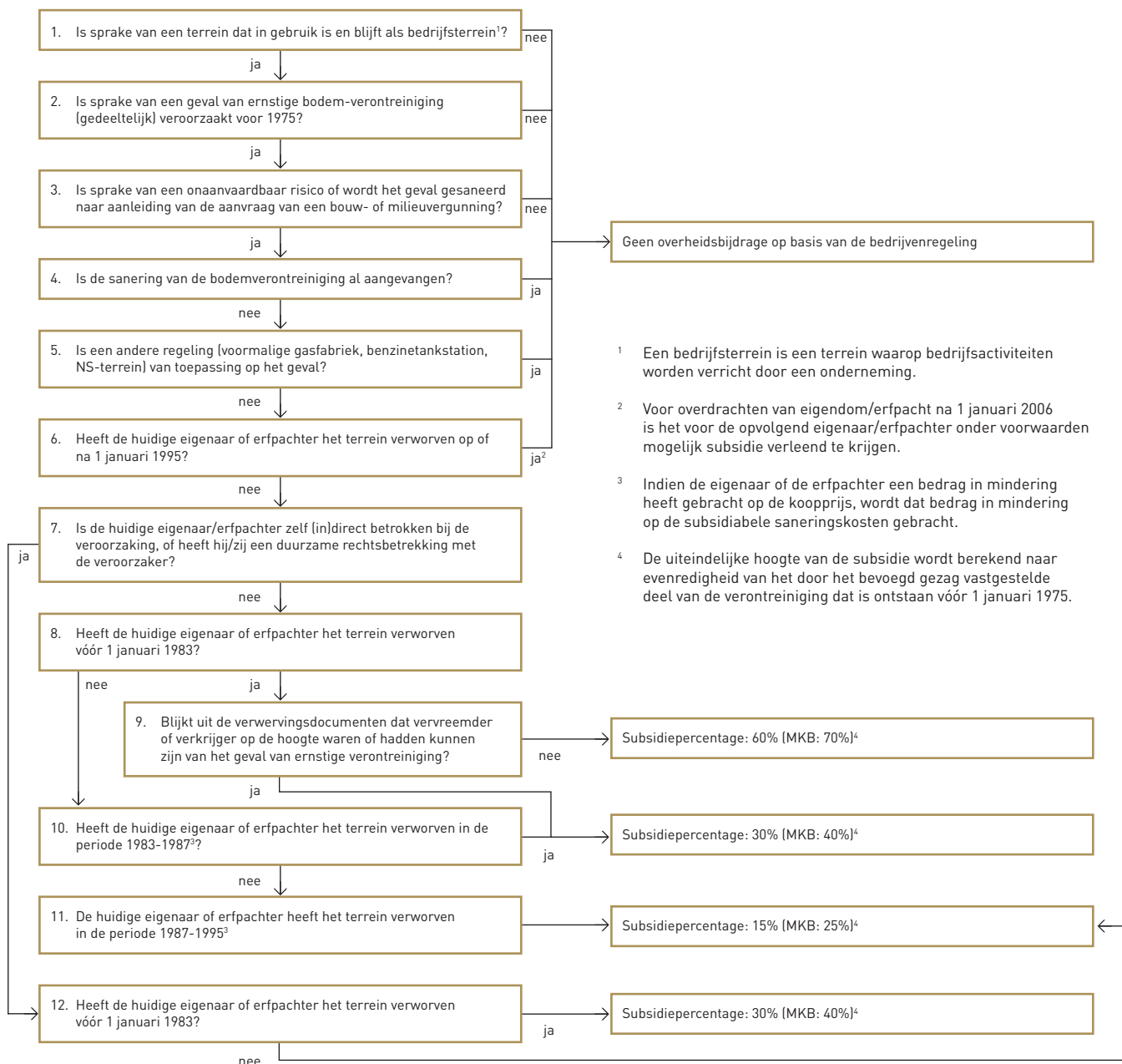
Fasen Saneringsproces

Onderzoeksfase via de BSB-stichting

Stappenplan Bedrijvenregeling

Dit stappenplan leidt, in een vereenvoudigde weergave, tot inzicht in de overheidsbijdrage. De uiteindelijke hoogte van de subsidie wordt berekend naar evenredigheid van het door het bevoegd gezag, middels het zgn. ouderdomsprotocol, vastgestelde deel van de verontreiniging dat is ontstaan voor 1 januari 1975.

Aanmelden vóór 1 januari 2008

Wat moet u doen?

Allereerst moet u zich afvragen of het bedrijfsterrein, waarvan u eigenaar of erfpachter bent, (mogelijk) is verontreinigd. Dit komt u te weten door bodemonderzoek te laten doen. Wellicht heeft u dat al gedaan, misschien met behulp van de BSB-stichting.

Als u al weet dat er moet worden gesaneerd, en u wilt daarvoor graag een bijdrage van de overheid, dan moet u zich vóór 1 januari 2008 melden bij het bevoegd gezag met de resultaten van het bodemonderzoek.

Als u nog niet weet of er moet worden gesaneerd, maar u wilt de kans op een bijdrage niet verspelen, dan meldt u zich ook vóór 1 januari 2008 met de resultaten van het bodemonderzoek. Dit is minimaal een inventariserend onderzoek BSB of een verkennend onderzoek volgens NEN 5740. Bij de melding geeft u aan op welke termijn vervolgonderzoek zal plaatsvinden. Ook de resultaten van dit vervolgonderzoek geeft u aan het bevoegd gezag.

Let op: ook als u deelneemt aan de BSB-operatie moet u de melding (laten) doen. Dit gaat niet automatisch.

Als uw terrein ernstig verontreinigd blijkt te zijn, en het bevoegd gezag verklaart dat de sanering verplicht is, kunt u daarna een formele subsidieaanvraag indienen bij het bevoegd gezag.

Let op: zonder aanmelding of zonder subsidie-aanvraag hebt u geen recht op een bijdrage.

Meer informatie

Meer informatie over dit onderwerp is te krijgen bij uw bevoegd gezag. Per 1 januari 2006 zijn dit de volgende instanties:

Bevoegd Gezag

Bevoegd Gezag	Telefoon
Provincie Groningen	050 - 316 49 11
Provincie Fryslân	058 - 292 59 25
Provincie Drenthe	0592 - 36 55 55
Provincie Overijssel	038 - 425 25 25
Provincie Gelderland	026 - 359 91 11
Provincie Flevoland	0320 - 26 52 65
Provincie Utrecht	030 - 258 91 11
Provincie Noord-Holland	023 - 514 31 43
Provincie Zuid-Holland	070 - 441 66 11
Provincie Zeeland	0118 - 63 10 11
Provincie Noord-Brabant	073 - 681 28 12
Provincie Limburg	043 - 389 99 99
Gemeente Alkmaar	072 - 548 88 88
Gemeente Almelo	0546 - 54 11 11
Gemeente Amersfoort	033 - 469 51 11
Gemeente Amsterdam	020 - 552 91 11
Gemeente Arnhem	0900 - 1809
Gemeente Breda	076 - 529 30 00
Gemeente Emmen	0591 - 68 55 55
Gemeente Enschede	053 - 481 81 81
Gemeente Den Haag	070 - 353 30 00
Gemeente Deventer	0570 - 69 39 11
Gemeente Dordrecht	078 - 639 89 89
Gemeente Eindhoven	040 - 238 92 22
Gemeente Groningen	050 - 367 91 11
Gemeente Haarlem	023 - 511 30 00
Gemeente Heerlen	045 - 560 50 40
Gemeente Helmond	0492 - 58 77 77
Gemeente Hengelo	074 - 245 98 76
Gemeente 's-Hertogenbosch	073 - 615 51 55
Gemeente Leeuwarden	058 - 233 88 33
Gemeente Leiden	071 - 516 51 65
Gemeente Maastricht	043 - 350 50 50
Gemeente Nijmegen	024 - 329 91 11
Gemeente Schiedam	010 - 246 55 55
Gemeente Sittard – Geleen	046 - 477 77 77
Gemeente Tilburg	013 - 542 88 11
Gemeente Utrecht	030 - 286 00 00
Gemeente Venlo	077 - 359 66 66
Gemeente Zaanstad	0900 - 235 2352
Gemeente Zwolle	077 - 359 66 66
DCMR Milieudienst Rijnmond	010 - 2468000

Dit is een publicatie van: **Ministerie van VROM**
→ Rijnstraat 8 → 2515 XP → Den Haag → www.vrom.nl

Ministerie van VROM →

staat voor ruimte, wonen, milieu en rijksgebouwen. Beleid maken, uitvoeren en handhaven.

Nederland is klein. Denk groot.

Dit informatieblad is eenmalig gedrukt en verzonden aan diverse koepelorganisaties van bedrijven.

Het informatieblad is als pdf te downloaden van de internetsite van het ministerie:

www.vrom.nl/bodem → dossier → bodemsanering →
bedrijfsterreinen → publicaties